

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

6.Kbf.11/2025/5.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2025. május 28. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A gondatlanságból elkövetett szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt terheltl rendőr őrmester vádlott ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2024. december 3. napján kihirdetett Kb.II.12/2024/17. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2024. december 3. napján tartott előkészítő ülésen kihirdetett Kb.II.12/2024/17. számú ítéletével terheltl rendőr őrmester vádlottat bűnösnek mondta ki gondatlanságból elkövetett szolgálatban kötelességszegés vétségében [Btk. 438. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont, (4) bekezdés I. fordulat]. Ezért öt 130 napi tétel, napi tételenként 1.300 forint pénzbüntetésre ítélte. A bíróság rendelkezett az így kiszabott összesen 169.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. A bíróság kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 49.336 forint bünyügyi költségnek a viselésére.

[2] Az ítélettel szemben a katonai ügyész fellebbezést jelentett be a vádlott terhére súlyosításért, a kiszabott pénzbüntetés napi tételei számának emelése érdekében. A vádlott és védője az ítéletet tudomásul vette.

[3] Az első fokon eljáró ügyész fellebbezése írásbeli indokolása szerint az elsőfokú bíróság helyesen tárta fel a bűnösségi körülményeket, azonban a súlyosító körülményeket nem a tényleges súlyuknak megfelelően értékelte, ellenben aránytalanul túlértékelte az enyhítő körülményeket. Ezért a vádlottal szemben a pénzbüntetés napi tételeinek számát nem a bűncselekmény tárgyi súlyához és a büntetéskiszabás általános elveihez igazodóan, hanem túlságosan alacsonyan határozta meg. Az ügyészi álláspont szerint a bekövetkezett időmúlást helytelenül értékelte enyhítő körülményként a bíróság, mivel az alig haladta meg az elévülési

idő felét, mint ahogyan a vádlott főhatárrendész beosztására tekintettel szintén nem szolgálhat a javára a változó jogszabályi környezet, mivel annak naprakész alkalmazása vele szemben fokozott elvárást jelent, emiatt a javára a gondatlanság hanyag volta sem értékelhető. Kétségtelen, hogy a vádlott a bírósági eljárás során külszolgálaton vett részt, de arra is kizárólag a törvényszék által elnapolt előkészítő ülése adott alapot. A bíróság súlyosító körülményként helyesen állapította meg, hogy a vádlott a bűncselekményt főhatárrendész beosztásban követte el és így esetében még fokozottabb azon elvárás, hogy ilyen vagy hasonló bűncselekményt ne kövessen el, valamint a rá irányadó szabályokat megtartsa. Kiemelte, hogy a vádlott által elkövetett bűncselekmény nem diszkrecionális, hanem kógens – kötelező jellegű és mérlegelést nem tűrő – szabály megsértésén alapult. Az elkövetett bűncselekmény emellett olyan cselekmény, amelyen alapuló jogszabályok megtartását, Magyarország területére történő belépésre vonatkozó rendelkezéseket az akkori – és jelenlegi – geopolitikai helyzetben még fokozottabban kell – illetve a vádlott esetében kellett volna – érvényre juttatni.

[4] Az ügyészi álláspont szerint a súlyosító körülmények száma és nyomatéka a bíróság által kiszabott pénzbüntetés napi tételének számában nem tükröződött vissza, a bíróság által meghatározottakhoz képest kizárólag magasabb napi tételszámú pénzbüntetés szolgálhat mind a generál, mind a speciál prevenciós célok elérésére. A vádlottal szemben olyan napi tételszámú pénzbüntetés alkalmazása szükséges, amely számára valódi és azonnali joghátrányt jelent, amely révén közvetlenül érezhető szankcióban részesül.

[5] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.70/2025/3. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács az eljárást a perrendi szabályok betartásával folytatta le, hatályon kívül helyezést eredményező abszolút vagy relatív hatályú eljárási szabálysértést nem vétett. A vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát az elsőfokú bíróság a Be. 504. § (2) bekezdésében írt feltételek fennállása mellett, törvényesen fogadta el. Az irányadó tényállás alapján a vádlott bűnösségére levont elsőbírói következtetés okszerű, a bűncselekmény minősítése az anyagi jogi szabályoknak ugyancsak megfelel (BH2022.7.). A katonai tanács indokolási kötelezettségének a Be. 562. § (4) bekezdésének megfelelő mértékben eleget tett.

[6] A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket hiányosan tárta fel, és azokat nem a valós súlyuknak megfelelően értékelte, így a vádlottal szemben eltúlzottan enyhe büntetést szabott ki. Az elsőfokú katonai tanács álláspontjával szemben – azon túlmenően, hogy a terheltet az őr, járőrszolgálat szabályainak megszegése miatt egy ízben korábban fenytéssel sújtották – a vádlott terhére rótt bűncselekmény rendőri testületen belüli elszaporodottságát is büntetést emelő tényezőként kell figyelembe venni. A büntetéskiszabás során nyomatékot kell kapnia annak is, hogy a vádlott főhatárrendész beosztásban, egy kógens jogszabályi rendelkezésen alapuló szabályt megszegve léptetett be egy háborúban álló országból egy orosz állampolgárt jogszerűtlenül a schengeni külső határon, ahol az őrizet tárgya jellegénél fogva kiemelt fontosságú. Ráadásul a konkrét ügyben nem csak a szolgálatra jelentős hátrány veszélye állt fenn, hanem az ténylegesen be is következett. Az ügyészi érvelés szerint a vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés napi tételszáma nem tükrözi megfelelően a bűncselekmény valós tárgyi súlyát és az ügyben feltárható, pontosított bűnösségi körülményeket, így a kiszabott

joghátrány nem felel meg a Btk. 80. § (1) bekezdésében meghatározott büntetéskiszabási elveknek.

[7] A leírtak alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának Kb.II.12/2024/17. számú ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, a terhelt1 rendőr őrmester vádlottal szemben kiszabott büntetést a pénzbüntetés napi tételszámának felemelésével súlyosítsa, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

[8] A katonai ügyész által bejelentett fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Be. 598. § (2) bekezdése alapján tartott tanácsülésen az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (3) bekezdésében írtakra figyelemmel – korlátozottan – bírálta felül. Felülbírálata ezért a Be. 590. § (5) bekezdés a-d) pontjai alapján a hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabályok megtartására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó ítéleti rendelkezésre terjedt ki. A fellebbviteli bíróság a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja alapján nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és határozatát az elsőfokú katonai tanács által megállapított tényállásra alapította.

[9] A másodfokú katonai tanács a jelen felülbírálat tárgyát képező ítélet meghozatalának előzményeként rögzíti, hogy a Debreceni Regionális Nyomozó Ügyészség a 2024. március 6. napján kelt 3.Nyom.277/2022/6. számú vádiratában terhelt1 rendőr őrmester vádlottat a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés szerint minősülő gondatlanságból elkövetett szolgálatban kötelességszegés vétségével vádolta és azt indítványozta, hogy az elsőfokú bíróság a Be. 740. § (1) bekezdése szerinti büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárásban a vádlottal szemben a Btk. 33. § (4) bekezdése alkalmazásával a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdései alapján pénzbüntetést szabjon ki.

[10] A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2024. április 3. napján kelt Kbpk.II.11/2024/2. számú büntetővégzésével a vádlottat a Btk. 438. § (1)-(2) bekezdés a) pont, (4) bekezdés I. fordulata szerint minősülő gondatlanságból elkövetett szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt 130 napi tétel, napi tételenként 1.300 forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett az így összesen kiszabott 169.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak fogházbüntetésre való átváltoztatásáról. A végzéssel szemben előterjeszthető jogorvoslati lehetőségről a törvényi rendelkezéseknek megfelelően oktatta ki a jogosultakat.

[11] A végzéssel szemben az ügyész tárgyalás tartását indítványozta a pénzbüntetés egy napi tétel számának emelése végett, egyben a vádlott terhére kérte értékelni a hasonló jellegű cselekmények elszaporodottságát. A vádlott a végzést tudomásul vette.

[12] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet a Be. 598. § (2) bekezdés II. fordulata szerinti törvényi feltételek fennállása miatt tanácsülésen bírálta felül.

[13] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat betartotta, nem vétett olyan eljárási szabálysértést, amely megalapozná az ítélet hatályon kívül helyezését. Törvényesen járt el, amikor a büntetővégzéssel szemben előterjesztett tárgyalás tartása iránti kérelemre tekintettel az ügyben előkészítő ülést tűzött ki, egyben helyesen járt el, amikor a kitűzött előkészítő ülést elhalasztotta, figyelemmel arra, hogy a vádlott annak időpontjában igazoltan külszolgálati misszióban vett részt. Ezt követően a 2024. szeptember 10. napján tartott előkészítő ülésen a törvényi rendelkezéseknek megfelelően helyezte hatályon kívül a jogorvoslattal támadott büntetővégzését.

[14] Az ítéltábla katonai tanácsa megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az előkészítő ülést jórészt a Be. LXXVI. fejezetében írt szabályok betartásával tartotta meg. A másodfokú katonai tanács azonban utal arra, hogy az elsőfokú bíróság az előkészítő ülésen a jegyzőkönyv tanúsága szerint a vádlottat nem oktatta ki teljes egészében a Be. 500. § (2) bekezdésében rögzítettekre, a figyelmeztetés a Be. 500. § (2) bekezdés b), valamint a Be. 185. § (1) bekezdésében, a Be. 186. § (4) bekezdésében, valamint a Be. 522. § (4) bekezdésében, valamint a Be. 523. § (1) bekezdésében írtakra terjedt ki, a Be. 500. § (2) bekezdés a) pontjában írtakra azonban nem. Ez a jogszabályhely azt a kioktatást tartalmazza, hogy a vádlott az előkészítő ülésen beismerheti a bűnösségét abban a bűncselekményében, amely miatt ellene vádat emeltek, és a beismeréssel érintett körben lemondhat a tárgyaláshoz való jogáról. Hangsúlyozva, hogy a Be. 502. § (3) bekezdésében írtak szerint a bíróság az előkészítő ülés menetével kapcsolatosan egyértelműen rögzíti, hogy a bíróság a vádlottat az előkészítő ülés jellegére figyelemmel a vádlottat kihallgatja, a kihallgatás megkezdésekor a terhelti figyelmeztetéseken kívül figyelmezteti a vádlottat az 500. § (2) bekezdésében foglaltakra. Eszerint a figyelmeztetésnek ki kell terjednie a Be. 500. § (2) bekezdés b) pontjában írtakon túl az a) pontban írtakra is.

[15] Ez jelen esetben elmaradt, azonban – amellet, hogy el kellett volna hangoznia e figyelmeztetésnek is – figyelemmel arra, hogy a vádlott a hiányos kioktatást követően a jegyzőkönyvben rögzítettek szerint fenntartotta a nyomozás során tett beismerő nyilatkozatát és a tárgyaláshoz való jogáról lemondott, így az eljárási jogainak gyakorlását nem sértette az elsőfokú bíróság ezen mulasztása, tekintettel arra is, hogy a vádlott beismerő nyilatkozatát elfogadó végzés indokolásában rögzítésre került, hogy a bíróság megállapítása szerint a vádlott e nyilatkozatának természetét és jóváhagyásának következményeit megértette, a beszámítási képessége és beismerésének önkéntessége iránt ésszerű kétely nem mutatkozott, nyilatkozata egyértelmű és azt az eljárás ügyiratai is alátámasztják. A jegyzőkönyv tanúsága szerint a végzésben foglaltakat a vádlott, a védő és az ügyész is megértette.

[16] A fentiekből következően abból, hogy a vádlott nem emelt kifogást az ellen a bírói tájékoztatás ellen, hogy a beismerésére tekintettel az ügy előkészítő ülésen befejezhető, illetőleg, hogy a vádlottat már csupán a személyi körülményeivel kapcsolatosan hallgatja ki,

valamint abból, hogy vádlott már a büntető végzéssel szemben sem kérte tárgyalás tartását, ugyancsak a vádlott a bűnösséget beismerő és a tárgyaláshoz való jogról lemondó nyilatkozata a törvényi következmények ismeretében történt.

[17] Ennek megfelelően az elsőfokú katonai tanács a Be. 504. § (1)-(3) bekezdésében írtak szerint járt el, a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát elfogadó végzése törvényes. Az elsőfokú katonai tanács a végzés meghozatala során vizsgálta azt, hogy a vádlott beismerő vallomását a rendelkezésre álló bizonyítékok aggálytalanul alátámasztják-e. Indokoltan járt el akkor is, amikor az előzőekre tekintettel a vádlottat csupán a személyi körülményeivel kapcsolatban hallgatta ki.

[18] Az elsőfokú katonai tanács a vádirati tényállással egyezően az ítélet [10] bekezdésétől a [13] bekezdéséig terhelő tartalmú történeti tényállást rögzített, és a vádlottat a módosított vádirati minősítéssel egyezően, a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés a) pontja, illetve a (4) bekezdés I. fordulata szerint minősülő gondatlanságból elkövetett szolgálatban kötelességszegés vétségében mondta ki bűnösnek. Az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a vádlott katonai bűncselekményét.

[19] Az elsőfokú katonai tanács indokolási kötelezettségének a Be. 562. § (2) bekezdése figyelembe vételével tett eleget.

[20] A vádlott terhére bejelentett katonai ügyészi fellebbezés nem alapos.

[21] A törvényszék katonai tanácsa a bűnösségi körülményeket hiánytalanul tárta fel és rögzítette az ítélet [21]-[23] bekezdésében, az azokkal kapcsolatosan az ítélet [24] bekezdésétől a [34] bekezdéséig terjedő körütekintő, gondos vizsgálatának és elemzésének eredményével maradéktalanul egyetértett a fellebbviteli bíróság. Helyesen foglalt állást a törvényszék atekintetben, hogy sem a büntetővégzéssel szembeni tárgyalás tartása iránti ügyészi indítvány, sem az előkészítő ülésen felmerülő tények nem hoztak fel olyan új, érdemi büntetiskiszabási körülményt, amely a büntetővégzésben alkalmazott joghátrány lényeges súlyosítását eredményezhette volna.

[22] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket (nevezetesen azt, hogy szolgálati ideje alatt egy alkalommal részesült fenyegetésben) értékelve törvényesen járt el, amikor a vádlottal szemben az egyebekben elzárással, illetve egy évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekmény elkövetése miatt az immáron három éves időmúlásra is tekintettel a Btk. 33. § (4) bekezdésének alkalmazásával a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdése szerinti pénzbüntetést szabott ki.

[23] A fellebbviteli katonai tanács álláspontja szerint a pénzbüntetés napi tétel száma a vádlott terhére rótt bűncselekmény tárgyi súlyával, míg egy napi tétel összege a vádlott jövedelmi viszonyaival messzemenően arányban álló. Az nyomatékos enyhítő körülmény, hogy a vádlott már a nyomozás során is beismerő vallomást tett. A vád tárgyává tett bűncselekmény tárgyi súlyához képest jelentős az időmúlás, továbbá a vádiratban megnevezett orosz állampolgár – bár eltérő feltételekkel, de – a vádbeli időben jogosulttá vált az országba beléptetésre. Értékelés alá kellett vonni az adott időszakra jellemző gyakran változó jogszabályi környezetet is. Mindezek alapján a gondatlanságból elkövetett katonai bűncselekményt elkövető, de eddigi szolgálatteljesítésére vonatkozóan pozitív parancsnoki jellemzéssel bíró vádlottal szemben kiszabott büntetés alkalmas arra, hogy a jövőben körültekintőbb szolgálatteljesítésre bírja és ezzel együtt visszatartsa újabb bűncselekmény elkövetésétől.

[24] A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét a rendelkező részben írtak szerint a Be. 598. § (2) bekezdése alapján tartott tanácsülésen a Be. 605. § (1) bekezdésére figyelemmel helybenhagyta.

Budapest, 2025. május 28.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.

a tanács elnöke

Dr. Belovai Henriette hb. százados s.k.

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.

előadó bíró

bíró

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa Kb.II.12/2024/17. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.11/2025/5. számú végzése folytán 2025. május 28. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2025. május 28.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.

a tanács elnöke

..